

**UCHWAŁA NR XLIV/16/2022
RADY GMINY SADKI**

z dnia 31 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach za rok
2021**

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.), w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559) Rada Gminy Sadki uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach za rok 2021, stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Niedbala

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach jest jednostką organizacyjną i budżetową Gminy Sadki i działa na podstawie: Zarządzenia nr 3/90 Naczelnika Gminy Sadki z dnia 2 maja 1990 r. w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach oraz statutu zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy Sadki Nr XXIX/76/2016 z dnia 29 grudnia 2016 roku. Niniejszy dokument stanowi roczne sprawozdanie, które zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka składa radzie gminy oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

GOPS w Sadkach w okresie sprawozdawczym realizował zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z poniższych ustaw i rozporządzeń:

- Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 ze zm.),
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zm.),
- Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 r., poz. 877 ze zm.),
- Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019, poz. 2407 ze zm.),
- Ustawy z dnia 4 listopada 2014 r., o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r., poz. 1297),
- Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. 2021, poz. 1744 ze zm.),
- Ustawy z dnia 4 listopada o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r., 1329 ze zm.),
- Ustawa z dnia 28 sierpnia 2004 r., o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1285 ze zm.),
- Uchwały nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r., poz. 1007),
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249),
- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r., poz. 1973 ze zm.),
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447)
- Uchwał Rady Gminy, zawartych umów i porozumień.

KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Struktura organizacyjna GOPS i zatrudnienie na 31.12.2021 r.(13 osób – 10,12 etatu):

Kierownik 1 osoba

Główna księgowa 1 osoba

Dział pomocy społecznej;

- pracownicy socjalni 3 osoby;
- opiekunki środowiskowe 5 osób (3,62 etatu);

Wspieranie rodziny

- asystent rodziny 2 osoby (0,75 etatu);
- wychowawca w świetlicy 1 osoba;

Dział świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego i wychowawczego:

- inspektor 2 osoby,

Na umowę zlecenia zatrudniamy: psychologa, informatyka oraz 6 opiekunek środowiskowych.

BUDŻET ORAZ STRUKTURA WSZYSTKICH WYDATKÓW W PODZIALE NA ZADANIA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach w roku budżetowym 2021 na realizację zadań zleconych i własnych wydatkował łączną kwotę : 14 065 774,85 zł z czego:

- ze środków budżetu gminy: 998 604,37 zł
- ze środków budżetu państwa: 13 067 170,48 zł.

Szczegółową strukturę wydatków uwzględniającą rodzaje realizowanych zadań przedstawia zestawienie poniżej.

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu za 2021 rok według rozdziałów

Lp.	Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Wydatki pokryte ze środków gminy	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych
	Dział 851 Ochrona zdrowia	100 000,00	398,57
1.	Rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi	100 000,00	0,00
2.	Rozdział 85195 Pozostała działalność	0,00	398,57
	Dział 852 Pomoc społeczna	776 715,17	500 356,09
1.	Rozdział 85202 Domy Pomocy Społecznej	127 414,85	0,00
2.	Rozdział 85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	0,00	0,00
3.	Rozdział 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	0,00	13 550,82
4.	Rozdział 85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne	51 315,30	50 542,31
5.	Rozdział 85216 Zasiłki stałe	0,00	167 004,00
6.	Rozdział 85219 Ośrodki Pomocy Społecznej	325 083,56	141 611,96
7.	Rozdział 85220 Specjalistyczne poradnictwo – Punkt Interwencji Kryzysowej	6 480,00	0,00
8.	Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze	246 115,69	91 240,00

Lp.	Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Wydatki pokryte ze środków gminy	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych
	i specjalistyczne usługi opiekuńcze		
9.	Rozdział 85230 Pomoc w zakresie dożywiania	14 900,00	36 407,00
10.	Rozdział 85295 Pozostała działalność – schronienie, paczki świąteczne	5 405,77	0,00
	Dział 855 Rodzina	121 889,20	12 566 415,82
1.	Rozdział 85501 Świadczenie wychowawcze (500+)	0,00	8 190 285,15
2.	Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne	0,00	4 309 772,82
3.	Rozdział 85503 Karta Dużej Rodziny	0,00	282,13
4.	Rozdział 85504 Wpieranie rodziny	36 994,40	2 215,86
5.	Rozdział 85508 Piecza zastępcza	84 894,80	0,00
6.	Rozdział 85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	0,00	63 859,86
	RAZEM	998 604,37	13 067 170,48

Źródło: opracowanie własne

POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna w myśl ustawy o pomocy społecznej jest instytucją polityki społecznej państwa i udziela pomocy, gdy osoba bądź rodzina nie jest w stanie własnymi siłami przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie oraz jednocześnie spełniającym warunek zamieszkiwania i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej polskiej. Prawo takie przysługuje również cudzoziemcom, jednakże po spełnieniu odrębnych warunków wskazanych w ustawie.

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

1. osoby zainteresowanej
2. jej przedstawiciela ustawowego
3. innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu, po uzyskaniu zgody osoby, której wsparcie ma być udzielone.

W Gminie Sadki w 2021 roku liczba mieszkańców wynosiła 7 178 osoby. Wsparciem systemu pomocy społecznej objęto 164 rodziny, w tym 351 osób. Ośrodek pomocy wydał 166 decyzje dotyczące przyznania pomocy.

Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej było: ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezrobocie. W poniższej tabeli przedstawiono powody ubiegania się o pomoc z GOPS w latach 2020-2021.

Tabela nr 2. Powody korzystania z pomocy GOPS

Lp	Powody korzystania z pomocy społecznej	Rok 2020		Rok 2021	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1	Ubóstwo	61	121	48	117
2	Bezdomność	3	3	2	2
3	Potrzeba ochrony macierzyństwa	9	40	14	62
	w tym wielodzietność	5	28	8	45
4	Bezrobocie	48	106	50	136
5	Niepełnosprawność	56	98	56	104
6	Długotrwała lub ciężka choroba	66	96	59	100
7	Bezradność w sprawach opiek.-wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego-ogółem	16	58	15	57
	w tym rodziny niepełne	12	36	9	29
	w tym rodziny wielodzietne	4	20	1	5
8	Przemoc w rodzinie	2	6	2	4
9	Alkoholizm	16	27	12	16
10	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	2	1	1
11	Zdarzenie losowe	1	3	0	0
12	Sytuacja kryzysowa	0	0	1	1

Źródło: opracowanie własne

Kryteria dochodowe uprawniające do przyznania świadczeń z pomocy społecznej:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 701 zł,
- dla osoby w rodzinie – 528 zł.

W 2021 roku wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach na zadania z zakresu pomocy społecznej obrazuje tabela nr 3.

Tabela nr 3. Struktura wydatków GOPS w 2021 roku w podziale na zadania

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zadania własne			
1	Zasiłki stałe (dotacja)	29	167 004,00
2	Zasiłki okresowe (dotacja)	48	50 542,31
3	Dożywianie ogółem	73	51 307,00
	• dotacja		36 407,00
	• własne		14 900,00
4	Zasiłki celowe i specjalne celowe (własne)	72	47 515,30
5	Schronienie (własne)	2	3 498,00

6	Pobyt w domu pomocy społecznej	5	127 414,85
7	Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych (własne)	31	246 115,69
8	Składki na ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych (dotacja)	25	13 550,82
9	Wynagrodzenie dla kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej	1	10 200,00
10	Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dotacja)	11	91 240,00

Źródło: opracowanie własne

1. Zasiłki stałe

W ramach zadań własnych gminy Ośrodek przyznawał zasiłek stały oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne. Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnej gospodarującej lub osobie w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego. Osobie otrzymującej zasiłek stały opłaca się składki na ubezpieczenie zdrowotne. Kwota zasiłku nie może być wyższa od 645 zł i niższa od 30 zł. Stanowi różnicę pomiędzy kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem. W roku 2021 przyznano zasiłek stały 29 osobom, wypłacono 290 świadczeń na kwotę 167 004,00 zł.

W roku 2021 ubezpieczeniem zdrowotnym przy zasiłku stałym zostało objętych 25 świadczeniobiorców, opłacono składki na kwotę 13 550,82 zł.

Tabela nr 4. Struktura wydatków na zasiłki stałe

Zasiłek stały	2020	2021
Kwota świadczeń w złotych	173 448,33	167 004,00
Liczba świadczeń	299	290

Źródło: opracowanie własne

2. Zasiłki okresowe

Zasiłek przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Wysokość zasiłku okresowego w roku 2021 dla rodzin i osób samotnych wyniosła 50 % różnicy między kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem, jednak nie mniej niż 20,00 zł. Przyznano zasiłki okresowe 48 rodzinom, wypłacono 143 świadczenia na kwotę 50 542,31 zł.

W/w zadania są zadaniami własnymi, na które otrzymujemy dotację od Wojewody.

Tabela nr 5. Struktura wydatków na zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy	2020	2021
Kwota świadczeń w złotych	53 979,31	50 542,31
Liczba świadczeń	143	143

Źródło: Opracowanie własne

3. Zakup posiłków oraz zasiłki na zakup żywności w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”

W roku 2021 Ośrodek realizował rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”. Z tej formy pomocy mogą skorzystać osoby, bądź rodziny, których dochód nie przekracza odpowiednio 150% kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (1051,50 zł) lub rodziny (792,00 zł). Program realizowany był zgodnie z porozumieniem zawartym z Wojewodą. Na realizację zadania ogółem wydatkowano 51 307,00 zł, z tego dotacja stanowiła 36 407,00 zł, zaś środki własne gminy 14 900,00 zł. Na zakup posiłku wydatkowano 4 307,00 zł, z tej formy pomocy korzystała jedna osoba dorosła. Programem zostało objętych 176 osób z 73 rodzin.

4. Zasiłki celowe i specjalne celowe

Zasiłek celowy może być przyznany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, koniecznych i niezbędnych drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także pokrycie kosztów pogrzebu.

W roku 2021 przyznano pomoc 72 rodzinom, wypłacono 120 świadczeń na kwotę 47515,30 zł.

Tabela nr 6. Struktura wydatków na zasiłki celowe i celowe specjalne

Zasiłek celowe i celowe specjalne	2020	2021
Kwota świadczeń	45 250,93	47515,30
Liczba świadczeń	140	120

Źródło: opracowanie własne

5. Schronienie

Gmina ma obowiązek zapewnić schronienie, odzież i posiłek osobom tego pozbawionym. Ze środków GOPS pokryto w 2021 roku koszty pobytu 2 naszych mieszkańców w schronisku. Wydano na ten cel 3 284,00 zł. Ośrodek ma podpisaną umowę na świadczenie usług w formie tymczasowego pobytu z podmiotem udzielającym schronienia osobom bezdomnym.

6. Pobyt w domu pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za mieszkańca gminy. Przepisy wskazują, że pobyt w domu pomocy społecznej winien być ostatecznością. W pierwszej kolejności pracownicy socjalni, aktywizują rodzinę zobowiązaną do opieki nad krewnym, organizują usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania.

W 2021 roku Gmina Sadki ponosiła wydatki związane z przebywaniem 5 osób w domach pomocy społecznej. Roczny koszt utrzymania pensjonariuszy w tych placówkach wyniósł 127 414,85 zł.

Tabela nr 7. Wydatki związane z pobytem mieszkańców gminy Sadki w DPS w latach 2020-2021

Pobyt w domu pomocy społecznej	2020	2021
Ilość mieszkańców gminy przebywających w DPS	3	5
Wydatki za pobyt mieszkańców w DPS	77 780,36	127 414,85

Źródło: opracowanie własne

7. Pomoc w formie usług opiekuńczych

Pomoc w postaci usług opiekuńczych realizowana jest w celu udzielenia pomocy osobie wymagającej pomocy i wsparcia w środowisku lokalnym.

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Zakres usług musi być dostosowany do indywidualnych potrzeb życiowych. Obejmuje opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Pomoc przyznawana jest nieodpłatnie osobom samotnym posiadającym dochód 701 zł, osoby w rodzinie 528 zł na osobę. Osoby o wyższym dochodzie ponoszą częściową odpłatność za usługi na podstawie Uchwały Rady Gminy Sadki, która określa szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za świadczenia i odpłatności za świadczone usługi na terenie gminy. Pełna odpłatność w roku 2021 wynosiła od stycznia do lutego wynosiła to kwota 22,80 zł za godzinę, od marca do grudnia wynosiła 23,77 zł za godzinę usługi.

Tabela 8. Liczba rodzin o osób korzystających z pomocy usług opiekuńczych

Usługi opiekuńcze	2020	2021
Liczba rodzin	30	31
Liczba świadczeń w godzinach	9596	9179

Źródło: opracowanie własne

8. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej za osoby pobierające zasiłki stałe Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% od kwoty świadczenia w okresie pobierania zasiłku stałego. Składka zdrowotna opłacana jest w sytuacji, gdy osoba nie posiada ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu np. jako członek rodziny.

W roku 2021 opłacono składki 25 osobom uprawnionym do zasiłku stałego na kwotę 13 550,82 zł.

9. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd, nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród, ogłoszonego przez Prezesa GUS za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia. Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

Dla osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej ustanawiany jest opiekun. Koszt jego wynagrodzenia ponosi budżet państwa, a w przypadku osoby częściowo ubezwłasnowolnionej sąd wyznacza kuratora i koszty wynagrodzenia ponosi gmina, w której mieszka opiekun. W roku 2021 ośrodek

wypłacił za pełnienie funkcji kuratora trzech osób częściowo ubezwłasnowolnionych 10 200,00 zł.

10. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Szczegółowe przepisy dotyczące m. in. rodzaju specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi i kwalifikacji osób świadczących takie usługi określone są w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Z 2005 r., Nr.189, poz. 1598 ze zm.).

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych. W roku 2021 specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto 11 rodzin, zrealizowano 1 142 godziny, usług na kwotę 91 240,00 zł.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa

W 2021 roku z pomocy żywnościowej POPŻ skorzystało 501 osób z 168 rodzin. Pomoc w ramach PO PŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego udzielana jest osobom znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji (określonej przesłankami z art. 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej).

Kryterium dochodowe w okresie od stycznia do października 2021 roku wynosiło 220 % kryterium wynikające z ustawy o pomocy społecznej :

- dla osoby samotnej to 1.542,20 zł
- dla osoby pozostającej w rodzinie to 1.161,60 zł,

Powody do udzielenia pomocy np. niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezrobocie, długotrwała choroba.

GOPS Sadki odbiera żywność z Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Bydgoszczy. Pracownicy Ośrodka organizują transport, zajmują się rozładunkiem, wydawaniem artykułów oraz bardzo szczegółowym rozliczeniem. Pracownicy socjalni GOPS przygotowują skierowania, które upoważniają do odbioru pomocy żywnościowej. Rozładunkiem żywności jak i jej wydawaniem zajmują się pracownicy ośrodka. Przy rozładunku pomagali nam pracownicy Urzędu Gminy w Sadkach.

W roku 2021 wydano ponad 23 tony żywności. Liczba wydanych paczek to 2 424 szt., a łączna wartość wydanych artykułów spożywczych to kwota 106 527,34 zł

Placówka wsparcia dziennego

Od 1 stycznia 2017 w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach jest placówka wsparcia dziennego - świetlica w Radziczu. Dziecko z rodziny przeżywającej trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, może zostać objęte opieką i wychowaniem w tej świetlicy.

Koszt działalności świetlicy to 100.000,00 zł .

Ochrona zdrowia

Ochrona zdrowia, pozostała działalność przeznaczona jest na sfinansowanie kosztów wydawania przez gminę decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniający kryterium dochodowe i przeprowadzenia rodzinnych wywiadów środowiskowych.

Postępowanie w przedmiocie wydania decyzji obejmuje:

- 1) przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego,

2) stwierdzenie spełnienia kryterium dochodowego z art. 8 ustawy o pomocy społecznej
 3) stwierdzenie braku okoliczności z art. 12 ustawy o pomocy społecznej tj. nie stwierdzono dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową.
 Decyzja uprawnia do uzyskiwania świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni.
 Wydając decyzje w sprawie ustalenia prawa do świadczeń zdrowotnych, wykonujemy zadania zlecone gminie, na których realizację otrzymaliśmy dotację celową z budżetu państwa, która została wydatkowana w wysokości 398,57 zł. Liczba wydanych decyzji 8.

ŚWIADCZENIA RODZINNE, ALIMENTACYJNE I WYCHOWAWCZE

1. Świadczenia rodzinne

System świadczeń rodzinnych działający od maja 2004 roku jest kolejnym zadaniem zleconym Ośrodkowi do realizacji. Podstawowym świadczeniem jest zasiłek rodzinny wraz z dodatkami. Oprócz tego przyznawane są: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie rodzicielskie niezależne od dochodu. W roku sprawozdawczym wydano 393 decyzje dotyczące świadczeń rodzinnych.

Kryteria dochodowe uprawniające do przyznania świadczeń rodzinnych to:

- na osobę w rodzinie 674 zł,
- na osobę w rodzinie jeśli w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne 764 zł.

W roku 2021 łącznie w związku z realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych wypłacono łącznie kwotę 4 081 829,25 zł.

Tabela 9. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2021 roku

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego			
1	Zasiłek rodzinny	5 579	627 470,00
2	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	22	22 112,58
3	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	104	40 216,42
4	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	318	58 878,37
5	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	433	43 935,06
6	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	338	31 721,06
7	Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 174	105 379,09
9	Dodatek na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	40	3 593,90
9	Dodatek na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	821	53 720,77
10	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	55	55 000,00
11	Świadczenie rodzicielskie	233	213 421,00
12	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	2	8 000,00

Świadczenia opiekuńcze			
13	Zasiłek pielęgnacyjny	2 472	533 368,00
14	Świadczenie pielęgnacyjne	977	1 879 782,00
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe			
15	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne odprowadzane do ZUS	624	336 571,00
16	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne odprowadzane do KRUS	48	4 800,00
17	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze	362	63 860,00

Źródło: opracowanie własne

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 poz. 1860) określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej i instrumentów polityki na rzecz rodziny. Z tytułu urodzenia się żywego dziecka posiadającego zaświadczenie o którym mowa wyżej, przyznaje się na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4000,00 zł. Świadczenie to przysługuje matce lub ojcu dziecka, a także opiekunowi prawnemu albo faktycznemu dziecka bez względu na dochód. Ośrodek w 2021 roku wypłacił 2 jednorazowe świadczenia w łącznej kwocie 8 000 zł.

2. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900,00 zł na osobę w rodzinie.

Od 1 października 2020 r., przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę". Mechanizm ten zakłada, że przekroczenie przez osobę uprawnioną progu dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, nie będzie skutkowało automatycznie utratą prawa do tych świadczeń, ale osoba taka co do zasady będzie mogła otrzymać świadczenie, pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego. W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekroczy kwotę kryterium dochodowego o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego będzie przysługiwać w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Minimalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem powyższego mechanizmu wynosić będzie 100 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł.

W 2021 roku wypłacono 497 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 209 427,86 zł.

Należności wyegzekwowane od dłużnika alimentacyjnego są dzielone: 40% stanowi dochód własny gminy, a 60 % stanowi dochód budżetu państwa.

W ewidencji naszej jest 51 dłużników alimentacyjnych, w tym 23 zamieszkuje na terenie naszej gminy.

Kwota zwróconych przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2021 roku wyniosła 143 002,24 zł, z tego:

- przekazane na dochody budżetu państwa 115 979,33 zł (w tym; 75 445,01 zł odsetki)
- przekazane na dochody własne gminy 27 022,91 zł.

Prowadzono postępowania wobec dłużników alimentacyjnych:

- 25 zawiadomień do prokuratury o podejrzenie popełnienia przestępstwa,
- przekazaliśmy informację do Biura Informacji Gospodarczej o stanie zadłużenia dłużników w przypadku 45 dłużników,
- przeprowadzono 8 wywiadów alimentacyjnych i tyle samo odebrano oświadczeń majątkowych,
- wydano 2 decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

3. Świadczenie wychowawcze

Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wprowadziła świadczenie 500,00 zł miesięcznie, które od lipca 2019 roku przysługuje na dzieci do ukończenia przez nie 18 roku życia. Okres zasiłkowy obowiązuje od 01.07.2020 do 31.05.2021 r. Świadczenie wychowawcze otrzymywać mogą rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni dziecka. W roku 2021 wypłacono 16 360 świadczeń wychowawczych na kwotę 8 190 285,15 zł.

KARTA DUŻEJ RODZINY

Karta Dużej Rodziny uprawnia rodziny wielodzietne co najmniej z trójką dzieci do ulg i zniżek. Lista wszystkich zniżek dostępna jest na stronie: www.rodzina.gov.pl.

Karta Dużej Rodziny przyznawana jest każdemu członkowi rodziny, także rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka. Rodzicom karta wydawana jest bezterminowo, dzieciom do ukończenia 18 lub 25 lat w przypadku nauki. Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności. Karta przyznawana jest bezpłatnie i bez względu na dochód.

Zostało złożonych 30 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny.

Liczba wydanych kart – 75, w tym :

- dla rodziców którzy posiadali na utrzymaniu troje i więcej dzieci – 28 szt.,
- dla rodziców którzy posiadają na utrzymaniu troje i więcej dzieci – 17 szt.,
- dla dzieci – 30 szt.

Na obsługę GOPS otrzymał dotację w kwocie 329,38 zł.

WSPIERANIE RODZINY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadkach realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Ustawa o której mowa wyżej kładzie nacisk na

utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, czyli rodzinie. Do zadań gminy należy współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. Ponosi koszty pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. W roku 2021 Gmina Sadki dofinansowała koszt pobytu 19 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na łączną kwotę 84 894,80 zł.

Innym zadaniem realizowanym w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zatrudnienie asystenta rodziny, który wspiera rodziny w przewyciężeniu trudności związanych z opieką i wychowaniem dzieci. Asystent ułatwia rodzicom wypełnianie ról społecznych aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci w placówkach lub rodzinach zastępczych. Ośrodek pomocy w Sadkach zatrudnia

2 asystentów, w niepełnym wymiarze pracy, 1/2 etatu i 1/4 etatu. W roku 2021 wsparciem asystenta rodziny objęto 12 rodzin, w tym zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem 1 rodzina. Wydatki związane z realizacją zadania wyniosły 39 210,26 zł, w tym dotacja 1 500,00 zł.

WNIOSKI I POTRZEBY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Głównym celem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sadkach jest umożliwienie osobom oraz rodzinom przewyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując przy tym własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby, z których wynika, iż pomoc finansowa, choć nadal ważna, nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Działania muszą być wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną, ale przede wszystkim mające działać aktywizująco na lokalną społeczność.

Sytuacja pandemii wywołała duży kryzys społeczny, a także stała się wyzwaniem dla całego systemu państwa oraz systemu polityki społecznej. Z powodu obecnej sytuacji występowania stanu epidemii oraz wprowadzonych ograniczeń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej problemy mieszkańców gminy mogą być zupełnie odmienne. Nie znaczy to, że znikną dotychczasowe i obecne trudności, ale na pierwszy plan wyłonią się problemy związane z przewidywanym kryzysem, czyli wzrost bezrobocia i ubóstwa.

W dniu 31 marca 2020 została opublikowana ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw – tzw. tarcza antykryzysowa. Ustawa wprowadza wiele kluczowych rozwiązań nie tylko dla gospodarki, ale również dla realizacji świadczeń przez ośrodki pomocy społecznej.

W obecnym stanie prawnym z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, przyznanie świadczeń (o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej) w szczególności osobie lub rodzinie, które zostały poddane kwarantannie w związku z podejrzeniem zakażenia lub choroby zakaźnej, nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego, a ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej może nastąpić na podstawie:

- 1) rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym, oraz
- 2) dokumentów lub oświadczenia, o których mowa w art. 107 ust. 5b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a także ich kopii, w tym elektronicznych, uzyskanych od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc lub
- 3) informacji udostępnionych przez podmioty, o których mowa w art. 105 tej ustawy.

Ogłoszony stan epidemii wymusił także potrzebę zabezpieczenia pracowników ośrodka w środki ochrony osobistej tj. maseczki, płyny do dezynfekcji rąk i powierzchni, rękawiczki, a także dostosowanie miejsc pracy tak aby zabezpieczały przed rozprzestrzenianiem się COVID-19. Ośrodek otrzymał w 2021 roku materiały i środki ochrony indywidualnej w ramach unijnych projektów. Dzięki tej pomocy zabezpieczone zostały zwłaszcza opiekunki środowiskowe, których praca polega na bezpośrednim, codziennym kontakcie z osobami starszymi, schorowanymi z niepełnosprawnościami.

Rok 2022 będzie dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom.

Obecnie nie można jednoznacznie wskazać jakie będą skutki pandemii, ponieważ w dalszym ciągu w Polsce obowiązuje stan epidemii ale w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości poniżej przedstawiono potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

1. stałe monitorowanie bieżącej sytuacji epidemicznej i podejmowanie działań zmierzających do udzielania doraźnej pomocy mieszkańcom w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb życiowych;
2. prowadzenie diagnozy sytuacji życiowej mieszkańców, a w przypadku rozeznania potrzeb gminy w czasie epidemii lub po jej zakończeniu tworzenie programów osłonowych;
3. kontynuowanie realizacji wszystkich zadań w zakresie pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb umożliwiających życie odpowiadające godności człowieka;
4. kontynuowanie i rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami – głównie ośrodkiem pomocy społecznej, a służbą zdrowia, oświatą, prokuraturą, sądem, kuratelą, policją organizacjami pozarządowymi oraz gminną komisją rozwiązywania problemów alkoholowych;
5. rozwój współpracy o charakterze ponadlokalnym, szukanie skutecznych, innowacyjnych rozwiązań;
6. utrzymanie na tym samym poziomie standardów związanych z pracą socjalną oraz realizacją wypłaty świadczeń w GOPS poprzez zwiększanie kompetencji służb i reagowanie na bieżące potrzeby związane z funkcjonowaniem Ośrodka.

Każdy problem powoduje koszty po stronie Gminy, która musi na to zadanie zabezpieczyć środki w budżecie:

- koszty pobytu w DPS kolejnych osób tam kierowanych,
- koszty pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
- wypłata wynagrodzenia dla kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej,
- zabezpieczenie środków finansowych na funkcjonowanie następných świetlic,
- zgodnie z ustawą na zadania własne gmina może otrzymać dotację celową z budżetu państwa, która nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania,
- zabezpieczenie środków na podwyżki wynagrodzeń dla pracowników ośrodka, brak podwyżek może skutkować brakiem osób chętnych do pracy,

Ograniczenia w pomocy społecznej to:

- realizacja dodatkowych zadań przez pracowników socjalnych nie wynikających z ustawy o pomocy społecznej,
- nadmierna biurokratyzacja wszystkich czynności związanych z dokumentowaniem pracy pracowników socjalnych, w tym pracy socjalnej,
- roszczeniowa lub bierna postawa klientów, którzy chcą mieć tylko prawo do świadczeń, a nie obowiązek współpracy w rozwiązywaniu problemów, brak chęci klientów aby wykorzystywać własne uprawnienia, zasoby i możliwości, które ma on sam lub są one

w innych instytucjach, w których można by uzyskać wsparcie i świadczenia (art. 2 ust.1 ustawy),

- złożoność problemów społecznych.

Na dzień przedstawienia sprawozdania pojawiło się nowe wyzwanie, które z pewnością będzie doświadczeniem w którym GOPS będzie brał czynny udział, a mianowicie konflikt zbrojny Rosji z Ukrainą. Regulacje prawne już wprowadzone i te o których się mówi, nałożą na gminy GOPS-y i inne instytucje, zobowiązania których do tej pory w swej działalności GOPS-y nie brały udziału i nie miały do czynienia.

UZASADNIENIE

Na podstawie art.110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2021 r. poz.1372 ze zm.), Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Przewodniczący Rady Gminy

Andrzej Niedbala